

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА

Педагогічний факультет

Кафедра соціальної педагогіки та соціальної роботи

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ
СОЦІАЛЬНИЙ СУПРОВІД ВЕТЕРАНІВ ТА ДЕМОБІЛІЗОВАНИХ ОСІБ

Рівень вищої освіти другий (магістерський) рівень

Освітня програма «Соціальна педагогіка»

Спеціальність 110 Соціальна робота та консультування

Галузь знань І Охорона здоров'я та забезпечення

Затверджено на засіданні кафедри

Протокол № 1 від 26 серпня 2025 р.

1. Загальна інформація	
Назва освітнього компонента	Соціальний супровід ветеранів та демобілізованих осіб
Викладач (-і)	Протас Оксана Любомирівна
Контактний телефон викладача	+380997429808
E-mail викладача	oksana.protas@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	офлайн/онлайн
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Згідно розкладу консультацій
2. Анотація до освітнього компонента	
Освітній компонент «Соціальний супровід ветеранів та демобілізованих осіб» спрямований на формування у здобувачів цілісного уявлення щодо сучасного стану роботи з ветеранами війни, демобілізованими та їхніми сім'ями, знань особливостей, змісту, методів, технологій соціальної роботи з ними.	
3. Мета та цілі освітнього компонента	
Метою вивчення освітнього компонента є формування у здобувачів вищої освіти загальних і фахових компетентностей для успішної реалізації соціального супроводу ветеранів та демобілізованих осіб у майбутній професійній діяльності для допомоги людям, які переживають кризові ситуації. Завдання: – розкрити особливості соціальної роботи з ветеранами війни, демобілізованими та їхніми сім'ями; – сприяти закріпленню морально-етичних норм комунікації з цими групами клієнтів; – розвинути професійно-значущі якості у здобувачів, необхідних для здійснення соціальної роботи з ветеранами війни, демобілізованими та їхніми сім'ями. – сформувати навички використання форм і технологій соціальної роботи з ветеранами війни, демобілізованими та їхніми сім'ями в соціальній сфері та захист їх інтересів.	
4. Програмні компетентності та результати навчання	
Загальні компетентності. ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК 3. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт. ЗК 5. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні. ЗК 7. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації. ЗК 9. Навички міжособистісної взаємодії. Фахові компетентності СК 2. Здатність до виявлення соціально значимих проблем і факторів	

досягнення соціального благополуччя різних груп населення.

СК 3. Здатність професійно діагностувати, прогнозувати, проектувати та моделювати соціальні ситуації.

СК 18. Здатність впливати на подолання міжособистісних, внутрішньо сімейних конфліктів, надавати необхідну консультативну психолого-педагогічну допомогу дитячим, молодіжним, громадським об'єднанням, групам соціального ризику, дітям та підліткам, які потребують допомоги

Програмні результати навчання

ПРН 1. Розв'язувати складні задачі і проблеми, що потребують оновлення й інтеграції знань в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог.

ПРН 8 Автономно приймати рішення у складних і непередбачуваних ситуаціях.

ПРН 10. Аналізувати соціальний та індивідуальний контекст проблем особи, сім'ї, соціальної групи, громади, формулювати мету і завдання соціальної роботи, планувати втручання в складних і непередбачуваних обставинах відповідно до цінностей соціальної роботи

5. Організація навчання

Обсяг освітнього компонента

Вид заняття	Загальна кількість годин - 90
лекції	12
семінарські заняття	18
самостійна робота	60

Ознаки освітнього компонента

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний/ вибірковий
1	П10 «Соціальна робота та консультування»	1	вибірковий

Тематика освітнього компонента

Тема	кількість год.		
	лекції	практ. заняття	сам. роб.
Тема 1. Соціальна робота з ветеранами війни та демобілізованими особами та членами їх сімей як інноваційний напрям соціальної роботи в умовах сучасних викликів	2	2	
Тема 2. Політика ветеранського розвитку в Україні Соціально-правовий захист ветеранів війни, демобілізованих осіб та членів їх сімей	2	2	6
Тема 3. Адаптація та реінтеграція у цивільне життя	2	2	4
Тема 4. Методи соціальної роботи з ветеранами та демобілізованими		2	6
Тема 5. Ведення документації та підготовки звітів		2	6
Тема 6. Кейс-менеджмент у роботі з ветеранами війни,	2	2	6

демобілізованими особами та членами їх сімей			
Тема 7. Соціально-психологічна підтримка ветеранів війни	2	2	8
Тема 8 Соціальний супровід ветеранів війни, демобілізованих осіб та членів їх сімей	2	2	8
Тема 9. Взаємодія з іншими суб'єктами соціальної роботи		2	8

6. Система оцінювання освітнього компонента

Загальна система оцінювання освітнього компонента	Вид контролю – залік. Максимальна кількість балів – 100. Семінарські заняття – 45 балів, Контрольна робота – 45 балів; Самостійна робота / індивідуальне/творче завдання – 10.
Вимоги до письмових робіт	Контрольна робота – 45 балів Самостійна робота – 10.
Семінарські заняття	Максимальна оцінка - 45
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання 50 % завдань
Підсумковий контроль	Форма контролю - залік; Форма здачі – комбінована (усна, письмова).

7. Політика освітнього компонента

1. Викладання курсу та взаємодія із здобувачем вищої освіти ґрунтуються на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та науково-педагогічних працівників: Кодекс честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника; Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника; Положення про запобігання академічному плагіату в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника. Ознайомитися з цими положеннями та документами можна за посиланням https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/ 2. Пропуски практичних занять відпрацьовуються. Здобувач вищої освіти зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття відповідно до «Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 309 від 19 травня 2023 р.). 3. Порядок та організація контролю знань здобувачів вищої освіти визначаються «Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» введеного в дію наказом ректора № 447 від 24 липня 2015 р.; із внесеними змінами наказом ректора № 417 від 03 липня 2023 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/08/polozgenia-pro-osp_7-redaktsia.pdf та «Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника»
--

(введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 309 від 19 травня 2023 р.) <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/05/otzinnuvannja-uspishnosti.pdf>.

4. Неформальна освіта зараховується згідно «Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf>

8. Рекомендована література

Законодавчо-правові документи

Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо надання статусу та соціальних гарантій окремим особам із числа учасників антитерористичної операції: Закон України від 04. 12. 2019 № 329-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/329-20>.

Про додаткові заходи щодо соціального захисту учасників антитерористичної операції: Указ Президента України від 18.03.2015 №150/2015. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/150/2015>

Про Єдиний державний реєстр ветеранів війни: Постанова Кабінету Міністрів України від 14. 08. 2019 №700. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/700-2019-%D0%BF>

Про затвердження Державної цільової програми з медичної, фізичної реабілітації та психосоціальної реадaptaції постраждалих учасників Революції Гідності, учасників антитерористичної операції та осіб, які брали участь у здійсненні заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації в Донецькій та Луганській областях, забезпеченні їх здійснення, на період до 2023 року: Постанова КМУ від 5 грудня 2018 р. N 1021. 14.

Про затвердження Порядку надання та позбавлення статусу учасника бойових дій осіб, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України і брали безпосередню участь в антитерористичній операції, забезпеченні її проведення чи у здійсненні заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації в Донецькій та Луганській областях, забезпеченні їх здійснення: Постанова Кабінету Міністрів України від 20.08.2014 №413. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/413-2014-%D0%BF>

Про заходи щодо створення належної матеріальнотехнічної бази для лікування, реабілітації та оздоровлення військовослужбовців та інших осіб, які брали безпосередню участь в антитерористичній операції, забезпеченні її проведення, а також учасників бойових дій та інвалідів війни: Указ Президента України від 12.03.2015 №110/2015. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/140/2015>

Про Збройні Сили України: Закон від 06.12.1991 №1934-XII. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1934-12/para0147#o147>

Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей : Закон України від 20 грудня 1991 р. № 2011-XII. Відомості Верховної Ради України. 1992. № 15. Ст. 190.

Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту : Закон України від 22 жовтня 1993 р. № 3551-XII. Відомості Верховної Ради України. 1993. № 45. Ст. 425.

Основна:

1. Акименко Ю., Сила Т. Як допомогти родині учасника бойових дій: методичний посібник для соціальних працівників і психологів. Чернігів : Десна Поліграф, 2017. 144 с.
2. Бриндіков Ю. Л. Реабілітація військовослужбовців учасників бойових дій в системі соціальних служб: теоретико-методичні основи: монографія. Хмельницький: Вид-во «Поліграфіст», 2018. 372 с.
3. Державний стандарт соціальної послуги соціального супроводу при працевлаштуванні та на робочому місці (наказ Міністерства соціальної політики України від 21.09.2016 № 1044).
4. Збірник державних стандартів соціальних послуг: навчальний посібник / [Упоряд.: Е.І. Костишин, В.М. Логвиненко, В.В. Лис, М.Я. Нагірняк, Цюприк А.Я.]. Львів : ЛДУ БЖД. 2022. 537 с
5. Методичний посібник для соціальних працівників: Посилення спроможності соціальних працівників здійснювати психосоціальну підтримку ветеранів та їх сімей з питань психічного здоров'я / В.Горбунова, О. Савиченко, І. Тичина, Н. Портницька., 2022. 61 с. <http://surl.li/dxcae>.
6. Соціальний супровід військовослужбовців Збройних Сил України та членів їх сімей: практичні аспекти діяльності посадових осіб військових частин, територіальних центрів комплектування та соціальної підтримки: методичний посібник / Герасименко О.В., Горбенко І.М., Деточка О.Д., Дембіцький В.М., Єфімова В.В., Калініченко Я.В., Камінська А.С., Куц С.В., Лагодзінський В.В., Мороз В.М., Панченко В.М., Рожков Є.О., Умеренкова Н.Ф., Шевчук О.В. Київ.: НДЦГПЗСУкраїни, 2023.
7. Психологічна допомога учасникам АТО та їхнім сім'ям : колективна монографія / Мушкевич М.І., Федоренко Р.П., Мельник А.П. та ін. ; за заг. ред. Мушкевич М.І. Луцьк : Вежа-Друк, 2016. 260 с.
8. Проект типової програми супроводу та взаємодії з ветеранами та членами їхніх родин. URL: https://pm.in.ua/wp-content/uploads/2024/10/Proekt_typovoyi_Programy_suprovodu_ta_vzayemodiyi_z_veteranamy_ta_chlenamy-1.pdf?fbclid=IwY2xjawlEX8RleHRuA2FlbQIxMAABHcaNoCuCA4c1GudOah9nwoFHNW9D1b5odX_RNOSU1_7Qms478vXpjGq2_A_aem_O6fulXlC3J-CzSeDSKO6HA
9. Слозанська Г. І. Соціальна робота в територіальній громаді: теорії, моделі та методи: монографія / за наук.ред.д-ра пед. наук, проф. В. А. Поліщук. Тернопіль: ТНПУ імені В. Гнатюка, 2018. 382 с.

Додаткова

1. Аналіз системи соціального захисту ветеранів та військовослужбовців. Січень, 2022. Національний фонд на підтримку демократії (NED). 141 с. URL:<https://legal100.org.ua/wpcontent/uploads/2022/08/2022-Bila-kniga.pdf>
2. Буряк О., Гіневський М., Катеруша Г. Військовий синдром «АТО»: актуальність та шляхи вирішення на державному рівні. Збірник наукових праць Харківського університету Повітряних Сил. 2015. Вип. 2. С. 176–181
3. Гордієнко Є. П. Інституційне забезпечення реалізації державної політики

соціального захисту учасників бойових дій. Актуальні проблеми державного управління: зб. наук. пр. Харків : Вид-во ХарРІ НАДУ "Магістр", 2020. № 2 (58). С. 231-239.

4. Кокун О.М., Агаєв Н.А., Пішко І.О., Лозінська Н.С., Остапчук В.В. Психологічна робота з військовослужбовцями - учасниками АТО на етапі відновлення: Методичний посібник. К.: НДЦ ГП ЗСУ, 2017. 282 с.
5. Костишин Е.І., Нагірняк М.Я. Організаційно-правовий механізм державної політики соціального захисту учасників бойових дій в Україні в умовах воєнного стану // Сучасна парадигма публічного управління: матеріали IV Міжнародної науковопрактичної конференції (10-12 листопада 2022 року). Львів: ЛНУ ім. І. Франка.
6. Кокун О.М., Пішко І.О., Лозінська Н.С., Олійник В.О., Хоружий С.М., . Костишин Е.І., Шевців Ю.О. Особливості реалізації політики ветеранського розвитку в Україні. Публічне управління та соціальна робота. 2023. № 2. С. 19-24.
7. Ларіонов С.О., Сириця М.В. Особливості надання психологічної допомоги військовослужбовцям, ветеранам та членам їхніх сімей цивільними психологами : метод. посіб. К. : НДЦ ГП ЗСУ, 2023. 175 с
8. Психологія індивідуальної роботи з військовослужбовцями: Навчально-методичний посібник / О. Дундук, А. Неурова, А. Романишин «та ін.». Львів: НАСВ, 2021. 305 с.
9. Столярик, О., Семігіна, Т. (2023). Повернутися з війни: психосоціальна підтримка ветеранів/-нок та членів їхніх сімей. Social Work and Education, Vol. 10, No. 1. pp. 63-77.

Інтернет-ресурси

1. Інформаційна довідка щодо функціонування у різних державах міністерств у справах ветеранів. URL: <http://www.usva.org.ua>.
2. Міністерство у справах ветеранів США. URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki>
3. Міністерство у справах ветеранів України. URL: <https://mva.gov.ua/ua/news/minveteranivta-mizhnarodna>
4. Національна соціальна сервісна служба України (Нацсоцслужба). URL: <https://nssu.gov.ua/>
5. Офіційний сайт Комітету Верховної ради з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів. URL: http://komspip.rada.gov.ua/news/Pro_komitet/73202.html
6. Офіційний сайт Міжнародної організації праці. URL: <https://www.socialprotection.org/gimi/gess/ShowGlossary.action?lettre=s&glossLang=EN>
7. Офіційний сайт Міністерства у справах ветеранів України. URL: <https://mva.gov.ua/ua>
8. Професійний стандарт «Фахівець із супроводу ветеранів та демобілізованих осіб». URL: https://register.nqa.gov.ua/uploads/0/706-ilovepdf_merged_13.pdf